

Glasilo Slovenske Krajine

NOVINE

Prihaja vsako nedeljo.

Cena na leto doma 10 din. ali 40 K. V Ameriko cena na leto 50 din. ali 200 K. Kam doma na eden naslov od deset falatov više hodi, dobijo naročniki i kalendar brezplačno.

„Vredništvo i opravništvo Novin je v Črensovcih, Prekmurje.“

Vrednik Klekl Jožef, vp. plebanoš v Črensovcih.

Namest. v uredništvu Berden Andrej kaplan v D. Lendavi.

Rokopise i naročnino pošiljajte na uredništvo ali opravništvo Novin v Črensovce Prekmurje. Oglasi, (inserati) se tudi tu sprejmajo. Cena ednoga kvadratnoga centimetra za ednok 50 par (2 K.) za večkrat popust od 5% do 35%.

600...

Šesto pa ešče več lepih naših slovenskih fantov je odšlo lani na Vogrsko, gda bi mogli nastopiti svojo vojaško službo v jugoslovenskoj vojski. Šesto dečkov je tam pustilo lepo, od osloboditeljske bojne krvavo jugoslovensko zastavo, pa je svojo „Bog nam tak pomagaj“ — prisego dolj djalo na rdečo-belo-zeleno zastavo.

Ta številka se je ešče samo povejšala s tem, da so se ništerni na dopust domo prihajajoči mladeniči več nej vrnoli h kadri, nego so sledili tiste, šteri sploh ne so nastopili kadersko službo. Stojimo pred ednim jako žalostnim, pravli bi sramotnim dogodkom, šteroga korenje notri sega v današnja našo upravo i sploh v današnje društvene i verstvene razmere, štere vladajo v Prekmurji.

Se zna, da večina naših lepih sinov ne je moglo v prepričanji zapustiti Jugoslavijo, da v sosednoj državi nega vojaštva; pa tudi ne iz prepričanja, da so oni madžari, šterim bi veleizdaja bila služiti v jugosl. vojski, ar vidimo, da so se tudi iz takših vesnic odtegnili vojaške službe, gde ne čuješ vogrsko reč, gde so čisti Slovenci.

Drugi vzrok more biti.

Edno stoji. Tisti, šteri so z oslobodjenjom slovenski duh prinesli v to slovensko krajino, i so se trudili, pa se ešče dnesden trudijo, da té novi duh na kem močnejši fundament postavijo, so v začetki pokvarili celo to nacionalizirajoče delo. So v svojoj kratkovidnosti, i s svojim nastaloga novoga položaja nerazumljivim postopanjem takše društvene i gospodarske prilike stvorili, da so ništerni resan mogli pobegniti.

Upravni terorizem, šteri v vsem i vskšem, ka samo opiminja na prejšnji vogrski režim, vidi svojega neprijatelja, pa ga skuša popolnoma uničiti. Tem hujše je bilo to za tiste, šteri so ne bili zmožni slovenskoga jezika, a državljani so naše kraljevine. Pomislimo se zdaj v položaj ednoga takšega, šteri je mogao k soldakom iti, ne ve slovenski, doma je vido brezgranični šovinizem upravnih činitelov, se je prestrašo od soldaštva, med takšimi prilikami na njega ne čaka bodočnost v Jugoslaviji, obvpupao je, da bi se prilike gda pohogšale i je odišao prek meje.

Te šovinizem, to gledanje na Prekmurce s posebnimi očalami ešče dnesden cvete.

Drugi velki vzrok je pitanje krūha.

V Prekmurji jestejo velke družine, štere nemrejo svoje člane prehraniti z male zemlje, štera je njihova last. Trbej si poiskati drugi zaslūžek. Ali gde? V Prekmurji nemre svoj živiljski temelj postaviti, more si ga postaviti drugod. Či na vogrsko idejo tej mladeniči i si tam kaj zaslūžijo, nemrejo tisto domo spraviti. Či pa tam kaj kūpijo za menje vreden madžarski penez i ščejo prekspraviti, na

granici je zgrabijo graničarje i je štofajo kak „švercare.“

Pitanje krūha igra pri dezerternih skoro glavno reč. Na priliko med dezertermi je bio eden, šteri v službi bio pri davčnom uradi. Torej državni službenik, šteri je redno dobo svojo plačo, pa je mirno živo. Mogao bi iti k vojakom, a on je odskočo. Tam na pitanje zakaj je to napravo, se je etak izrazo: glejte gospod, jaz sam mlad človek, rojen sobočanec; s težkim trūdom sam dobo službo pri davčnom uradi, gde — čiglih da imam šole pa maturo — sam skoro najzadnejši bio. Ešče uradni sluga je več bio kak jaz — domačin. Zdaj bi mogao iti k soldakom, se zna, da bi to službo zgūbo, gda bi pa nazaj prišao, bi se mogao palik moliti za vsakdanji krūh, i gvūšno da službo ne bi dobo, ar sam Prekmurec i imam šole.

To so vse žalostne socijalne razmere, štere bi že trbelo ednok odpraviti iz Prekmurja.

Velko upravno napako pa je naredilo okrajno glavarstvo v M. Soboti, štero se je ne potrudilo, da bi zablodnjene slovenske sini po čednoj taktiki nazaj v domovino spravilo. Edino na sprotoletje, gda so se mejniki postavljali, v slabo stiliziranom razglasi „Prebivalstvu Prekmurja“ — v madžarsčini in prekmurščini, je poskūsilo jih nazaj spraviti. Z praznimi že stokrat zmlačenimi frazami je štelo popraviti tisto, ka je samo zakrivilo. Kesno je bilo. Praznim rečam nišče ne verje, pretnja pa, štera se je vlekla v tistom razglasi kak črna nit, je jih samo postrašila do povratka. Ešče vekša hiba je pa bila, ka gda se je spravlaio amnestijski zakon, v Soboti se za naše lepe sinove nišče ne geno. To je takša upravna napaka, ka se ne da oprostiti. Zdaj daleč od svoje rojstne grūde, v tmičnoj tūjini i vekivečnoj nesigurnosti i žalosti životarijo naši sinovi, šteri ne vejo ka njim prinese bodočnost.

Vse to pa ne bi trbelo. S čednim i za Prekmurje umestnim postopanjem, s pravov socijal-politikov bi se to vse dalo preprediti, a ne samo preprediti, nego bi se izvršilo, da bi vsi prekmurški fantje trdo i zvestno stali pod jugoslovenskov zastavov, i bi se pod tov lepov zastavov kak z ednoga grla zavorila pesem: „Lepa naša domovina“... Ali tu trbej ljudij, ki do na svojem mestu!

Delavni dogovor.

Sklenjeni med državnoga imanja „Belje“ i stanovnikov Bodonci, Poznonovci i Vardarci podpisanoga dneva z nastopnimi pogojami:

1. Podpisani delavci se obvežejo, da stopijo na gori navedeno državno imanje „Belje“ kak letni polski delavci i to za čas od 20. aprila 1921 vse do svršetka polskih del t. j. do branja cukrane repe i branje kukurice.

2. Delavci so dužni v celom gori navedenom časi po veljenji poslodavca zvršavati vse zemljoradničke posle v prepisanom časi kak i drugi stalni delavci celoga državnoga imanja „Belje.“ Delo se more točno i dobro opravlati.

3. Delavci dobijo mesečno v gotovini I. kl. 500 kron, II. kl. 400 kron.

4. Na vsakših 25 do 30 delavcov pride edna kuharica, štero plača državno imanje „Belje.“

5. Mesečna plača de se plačivala vsakši mesec slednjega, samo prvi mesec ostane kak jamstvo vse do svršetka vseh poslov t. j. dokeč se delavci ne vrnejo domo.

6. Državno imanje „Belje“ kak poslodavec, davle na ime hrane delavcom, med nje spada tudi kuharica, na celi dogovoreni čas za vsakšega delavca mesečno:

Krūšno melo 18 kg, belo melo 7 kg, kukurično melo 10 kg, krumpičov 6 kg, graja 2 kg, mesa 2 kg, masti ali slanine 2 kg, žajfe 1 kg, luka 1/2 kg, vrnja 1/2 litra, 1 kg, soli, i 1/4 kg, paprike.

Za kūhanje potrebno posodo kak tudi drva dá državno imanje „Belje.“

Vso primleno posodo dužni so delavci pri dovršenji dela nazaj dati.

7. Potne stroške: železnice ta i nazaj, plača državno imanje „Belje.“ Zvūn toga državno imanje plača delavcom za nošenje svojih stvari do železnice po osebi 60 koron.

8. Za delavce primlejo se samo čisto zdravi i močni ljudje, poslodavec de je pregledjūvao, nesposobne pošle domo.

9. Državno imanje „Belje“ kak poslodavec razdeli delavce po potrebi posla na distrike, gde de vsakši zaposlen.

10. Delavci v slučaji betega dobijo brezplačno doktora i vrstvo. Či beteg trpi duže kak 8 dni, zgūbijo pravico do plače, a hrana njim ostane.

Dela se od izhoda do zapada sunca, s počinkom pol vōre pred i pol vōre popodnevi.

Na ime akordnih poslov za vreme žetve dobi vsakši par 12 plūgov.

Za vsakši plūg pšenice dobijo po 60 kg. zrnja. Za čas akordnih del se ne dobi plača, hrana njim ostane. Vodja delavcov Hakl Janoš v Bodonci, okraj M. Sobota se obveže, da prižone 300 (tri) sto delavcov. Med temi 1/2 moških in 1/2 ženskih. Akordnih poslovi se morejo čisto opravljati, t. j. na kratko kositi, čisto vezati v snopove, i složiti v križe po 14 snopov.

Murska Sobota, dne 6. aprila 1922.

Za državno imanje „Belje“ upravnik: podpis nečitliv. — Hakl Janoš vodja delavcov. Državna borza dela v M. Soboti, šef Kerec Franjo pis. III. kl.

To pogodbo smo dobili do rok in jo tudi objavili. Iz nje je razvidno, kelko dobijo naši delavci na državnom imanju „Belje.“ Priobčili smo to zato, ar so se delavci pritoževali, da ne vejo, zakaj delajo i ka dobija za plače. Od štere strani se njim more godi teda krivica, nam ne znano.

V Dolnoj Lendavi se je že v drugom slučaju pojavo ogen pri pekarni. Ne davno smo pisali, da pri pekarni g. Becka se je ožaro neki tram i bi lahko povzročilo veliko nesrečo, čí za časa nebi vzeli vpamet ljudje. Dne 23. augusta v noči okoli 3. vóre nas je znova zbudilo iz sna zvonjenje, da je zopet ogenj in zdaj v drugoj pekarni g. Gónca. Saje so je vužgale v dimniki (rori) šteri je metal iz sebe perinje, kak celi plemcn. Na dobro srečo se je kvara palik ne zgodilo nikšega, ar blúzi ne bilo nindri s slamov pokritoga poslopja. To je vse opomin na manjarnost naše oblasti. Dimnik je že dugo časa ne bio čiščeni. G. dimnikar si znajo samo dobro svojo plačo računati, a poslov pa ne opravljajo redno. Višek nesramnosti pa pride še zdaj. Naj g. dimn. majster odvrne od sebe odgovornost, je dao, nevemo prav ali on, ali g. gerent, razbojnati po mesti na drugi den — na splošen smeh občinstva — da naj gospodarje poslopij ne čistijo sami svojih dimnikov, ar od toga izhaja vsa nesreča. Nevemo, kak si predstavlja to g. Maizel, dimnikarski majster, ali misli da bodo sami lastniki čistili svoje dimnike, a on pa samo mastne plače vtikal v svoj žep? Ne nam je pa znano tudi za gospodarja, ki bi se sam vmešavao v njegovo čisto meštrijo. Pa nega tudi vzroka, zakaj bi delao to, ar svojo plačo si on itak notri sterja. Delavec je vreden svojega zaslúžka, nego samo te, čí svoje delo redno i zvestno opravlja. Dimnike cilo pri pekarnaj, kje se noč i den küri, treba pogostejše čistiti, samo na te način se more preprečiti vekša nesreča.

M. Sobota. V četrtek ponoči okoli 1/21 vóre je šteo vlomiti pri okni v pisarno SLS za Prekmurje neki neznani „Sokol,“ ki je meo ešče znak na kaputi. Mislimo, da je mogao biti z nekše boljše familije, ar je meo gumijove pete na cipelaj. Ne za dosta, da so nam plakate, šteri so za voljo Orlovske veselice bili nabiti po stenaj, vse dolstrgali i na tla zlučali, zdaj so ešče šteli vdreti v našo strankino pisarno pri g. Peterki, da bi se polastili i spokradnoli važne akte i dokumente. To pač kaže visiko kulturo te nedisciplirane črede. Mi njim tem bolje pokažimo, da si ne damo blatiti našega verskoga prepričanja od Sokolov, zato — ljudje — vsi, kem več nas naj pride vküper na to krščansko manifestacijo. Strašiti se pač ne damo od njih. Vsi na plan kak en mož! Prekmurje je naše i krščansko. To njim pokažimo! Hvala Bogi, da število Orlov i kmečke zveze v M. Soboti vedno raste, šteri se zdignejo za naše vrlo i pošteno ljudstvo.

Na Kukovcovom zaupnom shodi v D. Lendavi se je oglaso k besedi tudi živinozdravnik Anton Sok in držao sledeči govor: Gospod minister, tu v Lendavi v gostilni pri „Kroni“ je eno omizje (stolna družba,) ki se je v zadnjem časi precej skrčilo: Gospod Minister pitam vas, kak pride ta družba, ki je slovenska, da govori z madjarom Dr. Brünnerom vedno nemško. V tem hipi zafrkne gospoda živinozdravnika neki pristaš doktor: Sok, zakaj gučite takše bedarije? G. Sok je nato reagirao: Prosim, jaz sem gospod Sok. Jaz sem ne pristaš Kukovcove stranke, nego sam samostojnež. Pri prihodnjih volitvah bom kandidiral. (Da, da, v Lendavi bodete župan). Vsled toga incidenta je g. exminister prišao v velko zadrego i z rokov mahajoč omalovaževao živinozdravnikovo interpelacijo. G. exministra je iz te zadrege rešo neki doktor, ki je začeo govoriti, da on nepozna nobene stranke, samo jugoslovane, lka je pa Dr. Kukovec ne bilo prav. Nato je on gospod pozvao gospo predsednika demokratsko-liberalne lendavske stranke, da naj zapoje eno veselo, kaj pa je tudi učinila. Gospod pa je intonirao: „Psi só zalajali“ itd. In tak je končana cela komedija. To je oficijelno. Potem se je nadaljavao še neoficijelni del in razne podóknice i kaljenje ponočnoga miru. Mislimo, daso g. Dr. Kukovec ne bili, med njimi na tom neoficijelnem deli nego samo njihovi zvestni in redni lendavski pristaši.

70 let med Slovenci. Misijonarji pri Sv. Jožefi nad Celjem obslužavlejo letos na Male Meše den, dne 8. sept. sedemdesetletnico kak so prišli k Sv. Jožefi. Pripelali so jih ta škof Slomšek. Dosta dobroga so učinili v tom časi za čast božjo in zveličanje dúš. Naše ljudstvo dobro pozna celjske misijonare. Dosta naših žen, deklet, dečkov in mož je že opravilo tam dúhovne vaje. Ništerne naše prekmurske fare so bile tak srečne, da so gg. misijonarje v njih imeli sv. misijon. Želimo pa, da bi gg. misijonarje naskori prišli v naše lepo Prekmurje. Za zidanje njuve hiše pri nas, se že duže pobirajo milidári. Vrii Prekmurci, poskrbite se za to!

Dopis od Sv. Jürja. Da se v našoj države posluša ljudstvo i da se ljudskim želam ugodi, mamó lepo példo pri nas. Našega g. školnika so ostavili od Jürja, ker so ne žli na svoje novo mesto. Mi smo ne pustili našega školnika nikam od nas, za to so pa bili tak dobri pa so tudi ostali pri nas. Na mesto njij nam je višji šolski svet poslao vučitelja, šteri je — seveda

sokol — celoj fari v smeh, ravno tak tudi našoj deci. Da smo toga nešteli meti, se razmi. Nego smo prosili že večkrat merodajne ljudi, naj nam dajo za vučitelja nazaj našega prejšnjega vučitelja, šteri so itak v školi na stanovanji, ar so kantor. A to je vse zaman, naše prošnje se nešeo posluhnoli. Zdaj je hodila tudi deputacija v Ljubljano prosit i zdaj čakamo odgovor. Radovedni smo ali se bo poslušao glas desetih vespic, ali do pa palik več posamezni ljudje. Zaman, ljudstvo li nemre priti do svojih pravic.

Vabilo. Občni zbor Hranilnice in posojilnice v Črensovcih r. z. z. o. z. ki se bo vrsil v nedeljo dne 10. sept. 1922. ob 1/2 12 uri predpoldne v šolskom prostori. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Čitanje revizijskega poročila. 3. Poročilo načelstva in nadzorstva. 4. Odobritev računskoga zaključka za l. 1921. 5. Slučajnosti. Ako bi te občni zbor ob navedenom časi ne bio sklepčen, vrši se pol ure kasneje na istom mestu in pri istom dnevnom redi drugi občni zbor, ki bo veljavno sklepal, ne glede na število navzočih članov. Načelstvo.

Država.

V trboveljskom premogokopi so delavci, ki šteinkol kopajo, preminoli teden stopili v strajk. Strajk je ne bio političnoga značaja, nega popolnoma gospodarski. Delavci so prisiljeni bili porabiti to najsljednje sredstvo, i so stopili v strajk. Kapitalistična premogokopna družba v Trbovljah tak sramotno malo plačo davala rudarjom, da so ne mogli preživljavati sebe i svojo družino. Že mnogokrat so prosili, da bi njim družba pobogšala plačo, a ona je ostala nesmilena in trdosrčna. Zdaj je više 400 delavcov stopilo v strajk i zahtevalo, naj se njim da saj eksistenčni minimum, to je ona naj menša vsota, štera je nujno potrebna za človeški obstanek, da človek more pošteno živeti. Strajk je trajal že več dni, da so se naslednje začela pogajanja, pod predsedstvom pokr. namestnika Hribara med zastopniki delavcov i Trboveljske družbe. Kak časopisi poročajo se je tudi dosegno sporazum i delavci so že v ponedlek začnoli z delom.

Afera princa Jurija. Po novih poročilah je princ Jurij sprijao one predloge gledoč na njegovo apanažo, štere njemi je vlada predlagala. Dobi letno 1 milijon 200 jezer dinarov apanaže, čí de se pa v inozemstvu zdržavao, dobi 360 jezer francuski frankov. Princ Jurij je odložo svojo oficirsko šaržo. Kralj Aleksander je odložitev odobrio.

Pokrajinska obrtna razstava v Maribori. (Od 8. do 17. septembra.) Zadnji čas je za prijave vajenskih del. Ponočno smo že opozarjali nato, da je razstavni odbor dao za razstavo vajeniških del na razpolago popolnoma brezplačno potrebni prostor, konstatirati pa moramo, da sodozdaj pokazali majstri za to važno panogo cilo malo razumevanja. Prijavljenih je 35 vajencov, dokeč bi jih lahko bilo vsaj teliko kak majstrov. Še je čas, da se to popravi! Obrtniki pokažite, da ste dobri majstri i vučitelji, šterim se lahko zavüpa mladina.

Dodelitev prostorov se je dnes pričela i razposlala vsem razstavljalcom tozadevna obvestila. Eventuelni ugovori naj se uveljavijo najkasneje tekom treh dni, ar so poznejše spremembe popolnoma izključene. Razstavni odbor se trüdi, da dodeli vsakomü primeren prostor, kaj naj blagovolijo razstavljalci upoštevati.

Dovoz blaga mora biti najkasneje v nedeljo dne 3. septembra zaključen, ar je inači nemogoče, pravočasno razvrstiti vse blago i opremiti prostore. Pozneje došlo blago za ocenitev i podelitev priznanj pod nobenim pogojom ne pride več v poštev.

Pisarna razstavnega odbora je na razstavnom prostori. Vhod iz Prešernove ulice ali Razlagove ulice.

Nova borza v Ljubljani. V ponedlek 21. augusta se začela seja v prostorih „Slovenske banke“ v Ljubljani zastopnikov vseh trgovskih krogov za voljo ustanovitve borze v Ljubljani. Kak je znano v Ljubl-

jani dozdam še ne bilo borze. Bila je samo v Belgradi i Zagrebi. Ustanovitev borze v Ljubljani bo velkoga pomena za naše gospodarsko življenje.

Svet.

Vanderlip, amerianski bankir je izjavo pred časnikarji, da je finančni položaj Srednje Europe katastrofalen. Za voljo slabi valut je nemogočen vsak promet. Po njegovom mišljenji bi trebalo nad Austrijo postaviti tutora, i to bi naj bila štera amerianska banka — najbrš njegova.

Domača i svetovna politika.

Pred važnimi dogodki.

Cela Srednja Europa stoji dnesden pod v tistom dogodkov, ki se pojavljajo v Austrijskoj republiki. Od njenoga položaje i bodočnosti so prišle razne kombinacije pred javnost. med šterimi se najgostejše pojavlja: razdelitev Austrije, kaj je pa še malo predčasom i brez vsake realne utemeljitve. V slučaju razdelitve Austrije bi prišle v poštev najprle nadsledstvene države, štere so postanole po razpadi Austro-Vogrške monarhije: Čehoslovakija, Jugoslavija i Italija, kak dediči, herbašje iz razdelitve Austrije.

V slučaju finis Austriae bi Čehi z k njim pripadajočo Gornjo i Spodnjo Austrijo, kje so sami nemci, prišli v manjšino. Večina bi bila v nemški rokah, k šterim bi se pridružili — samoobsebi razumljivo — tudi opozicijski madjari, slovaki i rusini. Ta aneksija bi teda za Čehoslovakijo postala jako nevarna küpcija, ar bi v njihovej lastnoj državi hegemonija prišla iz njihovi v nemške roke.

Italiji bi pa nemci tudi samo povekšali njene nevole, šterih pa že tak ima dovolj z tirolskimi nemci i njoj pripadajočim Slovanskim prebivalstvom.

Jugoslavija sama kot takša ne more anektirati. Razdelitev Austrije je teda samo mumuš, z šterim se igrajo oni gospodje, ki držijo v rokah usodo Srednje Europe.

Nekaj pa itak jeste ali se pa küha. Nikaj se more zgoditi, čí Austrija propade i za njov postane nered. Jé nikaj, ka interesira njene soside, v prvoy vrsti Malo Antanto. I to je železniško omrežje Srednje Europe, šteromi je križišče i centrum Nemška Austrija. Kaj bi bila posledica, čí bi te železnice na enkrat prenehale funzionirati? Nega drugo odzaja, kak zasesti Austrijo.

Dr. Šeipel, zvezni kancelar, se vozi okoli i konferira z raznimi politikami, kak bi mogao rešiti Austrijo. Bio je v Pragi, Berlini i naslednje v Rimi, vsepovsod iskao pomoč, ali jo bo najšeo, je veliko pitanje.

Brezmejna korupcija. Znano nam je vsem, da so ameriansko posojilo zglasüvali v našem parlamenti demokrati i radikali ravnoč tak s podküplenjom, z penezi, kak vidovdansko ustavo. Te so podküpili bosanske zemljoradniške poslance, da so glasovali za ustavo. Za 100 milijonsko dolarsko posojilo so ravno to sredstvo porabili. Beogradsko „Videlo“ piše pod naslovom „Bakšiš iz Amerike“, da je Narodnoj banki v Belgradi prišeo nalog iz New-Yorka, da se naj spleča Praporčetoviči, posredovalci našega državnoga posojila, 400 jezer dolarov (32 milijon dinarov). Iz te šume se naj plačajo žurnalisti, ki se agiterali za posojilo Blerove skupine i narodna skupščina, (demokratski i radikalni poslanci) da je zglasüvala posojilo. Za ministre pride ešče poseben bakšiš. Kak se vide, začetek je za istino amerianski. Ešče groša ne prišlo v državno kaso iz posojila, ali bakšiš se že več deli.

Na dugoveškom bregi je k odaji ena gošča z lepim gorstoječim drevjom. — Več se pozve v D. Lendavi pod šte 206.

Ka je sokol?

Vsak maček je na bolšem, ar zna telovaditi dosta boljše, kak najbolje prilichen telovadec; čič mačka vržeš prek strehe, se ti vsigdar na noge postavi i se nigdar ne pobije. Vsaka riba je na bolšem, ar se brezi skrbi lahko spušča v globočino vode i morja. Vsaka žaba je na bolšem, ar skoči, čič gledamo ne njeno moč, dosta dele kak najboljši telovadec.

Pa tudi v mnogih drugih stvarih je žival na bolšem kak človek. Žival se ne zmislji na to, čič kaj trpi, kaj jo čaka. Ne spomni se nikdar, da jo čaka smrt, da njoj bodo mlade pobrali, ne trepeče za nje, ne varestuje zavolo nji cele noči, ne joče i ne pozna skuz. Kelko pa prejoče človek na zemli, kelko noči varestuje v mokaj in skrbej, kak trepeče mati za svojo deco, čič so v nevarnosti!... I čič žival trpi, včasih pozabi, — človek pa nosi bolečino v svojem srci, gda je telovno trpljenje že davno minolo. Žival ne misli ne na preteklost ne na prihodnost, veseli se samo tistoga megnjenja, v šterom je. I ravnotak ščejo naši slobodomisleci osrečevati človeštvo: samo megnjenja se veseliti, ka pa potem priden, što bi na to mislo!

O kak grdo ponižuje človeka slobodomislec! Življenje slobodomisleca je podobno krti, šteri kopa pod zemlov, ali pa žabi, štera skače po mlaki, — življenje kršččenika pa škorjančki, šteri se zdigne i se kople v sunci...

Slobodomislec ne pozna duše, njemi je vse telo. Zato pa Sokol samo telo goji. Ar se Sokoli s tem jako gizdavijo, zato njim to veselje radi pštimo i jim neščemo vzeti toga veselja. V telovadbi lahko kažejo svojo vučenost, to njim radi priznamo.

Povemo pa, da je to za telo tudi slabo. Čič samo na telo mislijo, zanemarjajo zavolo toga dušo. Majo lepo i prilično telo, a njüva duša je mogoče prazna. Zato smo od začetka pravili: telovadba, čič jo pametno gojimo, je dobra i nam krepji telo.

Stari Grki, pogani, šterim je ne svetilo sunce nebeske resnice, so jako gojili telo i so bili v tom majstri. Ali že pri nji so se modri možje tožili, da se telo preveč goji, duša se pa zanemarija. Euripides se je toždo, da je v Atiki (na Grčkom) dosta slabij mladencov, najslabši med njimi so pa atleti (telovadei).

ZDRAVJE

kože, obraza, vratu, rok, tako kakor tudi lepa rast las, se morejo samo skozi razumno nego lepote doseči. Tisočera pripoznanja so dospela od vseh dežel sveta za lekarnarja Fellerja:

„ELSA“ LILJNO MLEČNO MILO najboljše blago, najfinejše „milo lepote“; 4 kosi z zamotom in poštnino 120 Kr.

„ELZA“ OBRAZNA POMADA odstrani vsako nečistost kože, sončne pege, zajedance, nabore, i t. d., naredi kožo mehko rožnato-belo in čisto; 2 porcelanasta lončka z zamotom in poštnino 80 Kron.

„ELSA“ TANOCHINA POMADA ZA RAST LAS krepji kožo glave, preprečuje izpadanje, lomljenje in cepanje las, zaprečuje prhut, prerano osivelost i t. d., 2 porcelanasta lončka z zamotom in poštnino 80 Kron.

PRODAJALCI ako naročijo najmanj 12 kosov od jednega predmeta dobijo popust v naravi. **RAZNO:** Liljno mleko 24 Kr.; Brkomax 10 Kr.; najfinejši Hega-puder Dr. Klugera v veliki originalnih škatuljah 40 Kr.; najfinejši Hega zobni prašek v patent škatljah 40 Kr.; puder za gospe v vrečkah 8 Kr.; zobni prašek v škatljah 12 Kr.; v vrečkah 8 Kr.; Sachet diševa za perilo 12 Kr.; Šampoon za lasi 8 Kr.; rumenilo 12 listkov 48 Kr.; najfinejši parfem po 48 in 60 Kr.; Močna voda za lase 80 Kr. Za te razne predmete se zamot in poštnina posebj računata.

EUGEN V. FELLER, lekarnar **STUBICA** donja 40-36. centrala št. 146. Hrovaško.

Da je Sokolom telo vse, da telo tak rekoč obožavljajo, to nam svedoči med drugimi naslovna podoba (kep) „Sokolskoga Glasnika“ l. 1920. Te nam kaže ščista nago, široko razkorajeno moško telo — v vsaj nesramnosti. To je sokolski bog. Ar ma Sokol svoje svetke, more meti tudi svoje svetnike i boge. I to dobijo v roke tudi deklet i deca. Tomi so ti lahko veselji!... Delati naj ešče dajo „kepce“ toga boga, pa je dajo deci „v spomin, naj bodo vrli“! Lansko leto so dali na table svojega „Glasnika“ nagoga moža, drugo leto lahko dajo nago žensko i jo bodo kazali celomi sveti. Zakaj pa ne bi? Prostost i vednaka pravica za vse! Slobodni smo! Mislimo, gledamo, delamo, ka ščemo! — To so vzgojna sredstva i misli za našo mladino, ka?!... Što nam ne vörje, pa si naj pogleda toga sokolskoga svetnika, šteroga kažejo, i čič ga je ešče kraj sram, se bo včasih krej obrno i pravo: Takšim ljudem ne dam v roke svojega deteta — nikdar!

V francoskoj revoluciji so odpravili kršččanski svetek, nedelo, i so določili — da bi li kaj proti cerkvi napravili — za počitek vsaki deseti den, na oltar so pa postavili nesramno žensko kak nekšo boginjo. Sokol nas bo, kak se kaže osrečo z vednakov vörov i z vednakimi bogi. Nekšega boga ma človek vsikdar, čič nema pravoga, pa kakšega drugoga; čič ne ednoga, pa več; čič ne drugoga, pa sebe. Boga-stvoritela neščejjo moliti, molili pa do — nagoga človeka.

Pa ne samo da meso obožavajo (za Boga majo) obožavajo nekak tudi samoga sebe. Človek, šteri Boga nešče spoznati, postavlja samoga sebe na njegovo mesto. Boga z oltara goni, pa sebe postavlja gor na tronuš! Zato je tak velka gjadost pri Sokolah! Vsikdar gučijo od svojega „lepoga nastopa“.

Dale.

Sprejmejo se za obisk šole 3 fantje ali pa 3 dekleta na lepo stanovanje in na dobro hrano po najnižjoj plači pri **Štefani Šimonič** jetničarji v **M. Soboti**.

Seno, slamo, drva, premog, žlto, krompir, sadje in druge deželne pridelke kupuje in prodaja **Andrej Oset** Maribor, Aleksandrova cesta 57. Telefon št. 88.

Tisoče ljudi v vseh deželah sveta uporabljajo že 25 let prijetno dišeči

Feller-jev „Elsafluid“

kot **KOSMETIKUM**

za nego zob, zobnega mesa, glave, kot dodatek k vodi za umivanje, ker je radi svojega antiseptičnega i čistedečega osyžejujočega delovanja najboljšega učinka. Ravno tako je priljubljen kod krepko blago delujoče in **vrlo prijetno sredstvo za drgnjenje**

hrbta, rok, nog in celega telesa. Je mnogo močnejši in delujoči nego Francosko žganje in najbolje sredstvo te vrste. Tisoče pripoznanja! Z zamotom in poštnino za vsakoga: 3 dvojnate ali 1 špeciálna steklenica . 72 K

Za prodajalce:

12 dvojn. ali 4 spec. steklenice . . . 300 K
24 „ „ 8 „ „ . . . 560 K
36 „ „ 12 „ „ . . . 800 K

POŠTININE PROSTO na Vašo pošto. Kdor denar naprej pošlje, dobi še popust v naravi.

PRIMOT: Elsa oblič za kurja očesa 8 Kr. in Kr. 12; Elsa mentolni klinčič 16 Kr.; Elsa posipalni prašek 12 Kr.; Pravo Elsa ribje olje 80 Kr.; Elsa voda za usta 48 Kr.; Elsa kolonska voda 60 Kr.; Elsa žumskimiris 60 Kr.; Glycerin 16 in 60 Kr.; Lysol, Lysoform 48 Kr.; Kineski čaj 4 Kr.; Elsa mrčešni prašek 16 Kr.; Strup za podgane in miši po 16 i 20 Kr.

EUGEN V. FELLER, lekarnar, **STUBICA** 40-31. donja Hrovaško. Centrala št. 146.

Prvovrstni

Garantirani

Portlandcement

po jako ugodni ceni ima

Jožef Toplak
trgovec železnine
v Dolnji-Lendavi

(bivša trgovina Marton Kalmana)
tudi mam vekšo število strojev za slamo rezati (sečkaric).

„Amerikanci pozor,“

proda se lepo posestvo v bližini Lotmerka obstoječe: iz hišnega poslopja, 14 plügov oratje zemlje, 7 plügov senožati in šume, 2 lepa konja, 6 glav mare, 12 svinj kak vse drugo keoj spadajoče k posestvi.

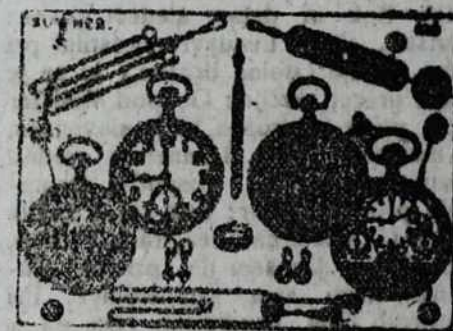
Natančneje se izve pri trgovci **ALBIN SAGADIN** v Beltinci.

„CROATIA“ SEKULACIJSKA ZADRUGA v ZAGREBI
podružnica za Slovenije v Ljubljani sprejema zavarovanje (sekulacijo) proti OGNJI, STEKLI, TOČI, NESREČI, ŽIVLJENJE, TRANSPORTIVLOM.
Vse potrebne informacije, cenike i druga pojasnila dá vedne drage volje podružnica Croatia v Ljubljani, Stari trg 11. ali pa glavno zastopstvo v Maribori, Čafova ul. 2.
Prekmurski Slovinci podpirajte našo domačo zavarovalnico.
Zastopstva Croatiae se nahajajo v vseh vekših krajih v Prekmurji. V Dolnji Lendavi zastopnik g. **IVAN KOKOT** trgovec.

Staro zlejano železo v vseh množinah küpüjejo
Strojne tovarne in livarne d.d.
v Ljubljani.

Vaša želja

meti res dobro in zanesljivo uro, je izpolnjena, ako si

preskrbite ure iz znane urarske tvrtke **SUTTNER**. Prihranite si popraviljanja in jeno. **NAJFINEJŠE** URE iz nikla, srebra, tula in zlata i t. d.

NAROČNE URE. Bogata izbírka verižič, prstanov, uhanov, naročnic, predmetov iz zlata in srebra svake vrste
Zahtevajte cenik s slikami od:

tvorniške tvrtke **H. SUTTNER**, Ljubljana št. 945. 20-18

DOLARJE PLAČUJE NAJBOLJE SLOVENSKA BANKA,
podružnica **LJUTOMER,**

katera obrestuje vloge na 4½-6%
knjižice in tekoči račun po

Podpirajte „Novine!“

Delniška glavnica
K 30.000.000

SLOVENSKA BANKA

Ček. račun Ljubljana
št. 12620.

Centrala v Ljubljani

podružnica **Dolnja-Lendava, Glavna ulica št. 80.**

Küpyje i odava penezze i blago — dolare najboše plača. —

Da intereš od vlog na hranilne knjižice i na tekoči račun po najvišjoj obrestni meri. Da vsake vrste porgo.